

KRAJ POGREŠNOG LIJEČENJA

– Deset do 15 posto bolesnika potpuno pogrešno liječimo jer svima dajemo istu terapiju, a isti lijek nekome pomaže, ali nekome šteti – kazao je prof. Dragan Primorac najavljujući test kojim će se pogrešna terapija moći spriječiti

PERSONALIZIRANA MEDICINA

Inovativni test lijekova u bolnici Sv. Katarina

Farmakogenomski test za 350 lijekova, koji određuje pravi lijek i pravu dozu za pojedinog pacijenta, u Hrvatskoj će se obavljati za cijelu Europu

Liječenje lijekovima koji ne pomažu ili čak štete onome tko ih uzima postaje prošlost zahvaljujući američkom testu OneOme RightMed koji se počinje provoditi u Europi, i to u Hrvatskoj. Specijalna bolnica Sveta Katarina u partnerstvu s američkom korporacijom OneOme (u suvlasništvu Mayo Clinica) počinje provoditi inovativno farmakogenetsko testiranje pacijenata, i to za cijelu Europu i zemlje bivše Jugoslavije! – Deset do 15 posto bolesnika potpuno pogrešno liječimo jer svima dajemo istu terapiju, a isti lijek nekome pomaže, ali nekome ne koristi i šteti mu – kazao je prof. Dragan Primorac naglasivši važnost personalizirane medicine. Ilustrirao je to primjerom roditelja koja je nakon epiziotomije uzimala kodein i dojila. – Zdravo novorođenče umrlo je nakon sedam dana. U krvi mu je nađeno 70 nanograma morfina, 40 puta više od dozvoljenog. Farmakogenetska analiza pokazala je da je majka 40 puta brže metabolizirala lijek i to je ubilo dijete – iznio je Primorac šokantan primjer.

Farmakogenomskim testom utvrđuje se kako geni pojedinca utječu na njegovu reakciju na lijekove – a mogu utjecati i do 95%. To je onda putokaz za liječnika kad mu daje terapiju. Testiranje se provodi u Sv. Katarini uzimanjem brisa iz usne šupljine, a rezultati se znaju za pet do šest dana. Analiziraju 27 gena i 111 pripadajućih polimorfizama odgovornih za metabolizam 350 lijekova. Cijena testa nešto je manje

od 5000 kuna, no u usporedbi s troškovima koje uzrokuju pogrešna liječenja – riječ je o uštedama. Godišnje više od dva milijuna hospitaliziranih bolesnika trpi ozbiljne posljedice od lijekova koje uzimaju, a oko 128 tisuća ih zbog toga i umre, šokantni su podaci iz SAD-a koji su prije nekoliko godina uznemirili javnost. Zdravstveni sustav SAD-a izdvaja 136 milijardi dolara godišnje kako bi se sanirali štetni učinci lijekova.

– Propisivanje lijekova sukladno genskom profilu znatno smanjuje vjerojatnost neželjenih učinaka i predoziranja te nepovoljnih posljedica interakcije lijekova – rekla je Morgan Donaldson, članica uprave OneOmea.

Kandidati za testiranje su bolesnici kod kojih propisani lijekovi ne djeluju ili uzrokuju neželjene posljedice, koji koriste više lijekova, koji boluju od psihičkih i malignih bolesti ili od kronične boli, oni kod kojih postoji potreba za uvođenjem novih lijekova ili oni koji boluju od neke od 27 bolesti za koje se ordiniraju lijekovi čiji se učinak može utvrditi testom OneOme RightMed.

– Uz farmakogenomiku će se “gadgeti u sridu” i s dozom i s lijekom, a ujedno štedjeti i učinkovitije liječiti – rekao je ministar Milan Kujundžić čestitajući Primorcu i njegovu timu. Podršku su im izrazili i dr. Krešimir Luetić u ime Hrvatske liječničke komore te prof. Gordan Lauc iz Genosa, dopredsjednik hrvatskog klastera za personaliziranu medicinu.